

«Mamma, er det lenge til skolen skal rives?»

Spørsmålet fikk jeg i bilen på vei til skolen noen dager etter at høringsnotatet ble lagt fram. «Åh, nei, den skal ikke rives. Det har bare kommet et forslag om å legge ned den.» «Hvem var det som foreslo det?» Da jeg så ansiktsuttrykket, måtte jeg forklare at det ikke er noen som gjør det for å være slem, men at kommunen må spare penger. «Skolene i byen har ikke noen penger de heller.»

«Men mamma, hvis jeg gir alle pengene mine, og du gir alle pengene dine, kan vi få det til da?»

Det er mye en sjuåring ønsker å bruke pengene sine på, men jeg hadde ikke forventet at skoledrift var en av dem. Det blir sagt at det er viktig med elevmedvirkning. Barna skal bli hørt. «Jeg vil ikke at de skal legge ned skolen. Jeg vil ikke gå på skole i Namsos. Jeg vil ikke skilles fra vennene mine.» Her er et hørings svar fra barnemunn.

Og her kommer et fra voksenmunn:

Jeg skriver dette som mor til tre barn, som jeg ønsker skal få lov til å gå i barnehage og på skole på Sørenget, og fortsette å være en del av et lokalmiljø. Mange vil hevde at vi må se på fakta, og at følelser ikke skal spille inn her. Men her mener jeg det må være rom for begge deler. For det handler tross alt om livene våre, og om framtiden til ungene våre, og bygdenes framtid på sikt.

Mange unge flytter på seg når de blir voksne, for så å flytte «hjem» igjen når de skal slå seg til ro og stifte familie. Hva med framtidige generasjoner? Hvem er det som skal flytte «heim igjen» til Botnan, Vemundvik, Salsnes, Lund, Elvalandet og Jøa om 20-30 år, om vi ikke gjør det mulig å vokse opp der nå?

For oss har det aldri vært aktuelt å bosette oss i Namsos, eller noen annen liten by, for den del. Vi ville ut på bygda og tettere på naturen. Vi har bosatt oss her, kjøpt hus her - fordi Sørenget skole og Sørenget barnehage finnes. Og det er vi ikke alene om. Vi la inn bud på huset like etter at det ble klart at Sørenget i forrige omgang fikk bestå. Nabo huset vårt er nå til salgs. Vi ønsker oss at noen fyller det huset snart, gjerne noen med barn. Spørsmålet er om noen barnefamilier tør å kjøpe hus et sted der barnehagen og skolen står i konstant fare for å legges ned.

På Jøa står unge i kø for å få tak i ledige hus. Unge ønsker å flytte heim og etablere seg. Fjernes skolen, fjernes mye av grunnlaget for bolysten. Ut fra oversikten med elevtall de kommende årene i høringsnotatet ser jeg ikke noen entydig nedgang over hele kommunen. Det svinger, ja. Men pilene peker ikke entydig nedover for verken Sørenget eller Jøa. Hadde vi valgt å bli i Trondheim, hadde det stått tre færre barn i statistikken til Namsos kommune enn det gjør i dag. Hvor mange kommer til å velge å flytte fra kommunen dersom alle disse forslagene gjennomføres? Og hvor mange barnefamilier og unge voksne vil aldri vurdere å bosette seg i kommunen på grunn av dette? Dette burde i aller høyeste grad vært utredet! Hva med å spørre foreldrene, som har tatt beslutningen om å bosette seg her.

- Hvis Sørenget skole ikke hadde eksistert, ville du vurdert å bo et annet sted i kommunen? Hvis ja, hvilket?
- Hva avgjorde ditt valg av bosted?
- Vil du vurdere å flytte dersom skolen legges ned?

Hvor i kommunen elevnedgangen er sterkest, bør ha noe å si for hvilke grep som gjøres. Ikke legg ned skoletilbudet der bolysten er sterk, og tilveksten er stabil.

Å legge opp til at barn skal kjøre buss i flere timer hver dag til og fra skolen vil kunne få negative konsekvenser, både for den fysiske og psykiske helsen. Hva skjer med et barn, når utendørs lek på SFO før og etter skoletid blir byttet ut med stillesitting på buss? Hva skjer, når det også blir vanskelig å delta på fritidsaktiviteter på grunn av den samme, lange bussturen? For de med allerede lang reiseveg vil det bli veldig vanskelig å få til. En annen bekymring er hvem som skal passe på barna i all den tiden de kjører buss. Hvem skal passe på at ingen blir plaget eller holdt utenfor? For blir de det, kan timene på buss bli altfor lange.

På Sørenget opplever barna trygghet. Det er oversiktlig, de kan navnet på alle medelevene, og de kjenner lærerne. På Sørenget lærer barna seg å samarbeide på tvers av klassene. De små lærer av de store. Og de store lærer av de små. En trygghet som ungene tar med seg videre i livet. For småtrinnslevene på Sørenget er ikke mellomtrinnslevene skumle. De driver ikke med hærverk, og de er ikke ekle med de som er mindre. De spiller fotball sammen i friminuttet. Eller lærer seg å tenne opp bål sammen på uteskole. Overgangen fra barnehage til skole kjennes også trygg. Barnehagen er forbundet med SFO via ei glassdør som hyppig åpnes. Men Sørenget er mer enn bare en skole.

Sørenget er et viktig knutepunkt, der ungene møtes på ettermiddagene på tvers av alder. Ungene kjenner små- og storesøsknene til hverandre, foreldre og besteforeldre. De møtes på løpskarusell i Vemundvik, på fotballbanen, i barnehagen, på Botnantrampen, på Saldilten, på skileik, på basar og på julegategatening. Hva vil skje med lokalmiljøet, dersom elevene blir flyttet til en ny skole og blandet i ulike klasser? Hva vil skje med idrettslagene? Og hva vil skje med barnehagen?

Dersom skolen legges ned, står vi i fare for å miste barnehagen også, på sikt. Hele barnehagen virker glemt i høringsnotatet. Hvis skolen forsvinner, blir det for de som bor nærmere byen unaturlig å kjøre barna "feil vei" til barnehagen på Sørenget, når de uansett ikke skal begynne på skole der. Da vil det bli vanskelig å få som går i barnehagen til at den kan opprettholdes. Det er undersøkt hvor lang reisevei det faktisk vil bli, fra ytterpunktene i skolekretsen og til Vestbyen skole, og den ble latterlig lang. Det er for skolebarna. Men hvor lang kjørevei skal vi akseptere for våre aller minste, til og fra barnehagen? Rekk opp handa den som gladelig vil kjøre toåringen sin i over én time hver vei til barnehagen!

Det er ønskelig med elevmedvirkning, og kommunen har publisert en rekke videoer med de ulike scenarioene kort fortalt, slik at de skal kunne ta stilling til saken. Om Scenario A og B får elevene forklart at det ved "kan bli flere lærere og flere aktiviteter. Det kan bli lettere å få seg venner. Det kan også bli verre for noen å falle utenfor". Flere lærere høres jo fint ut. Men hva betyr dette, flere lærere per klasse, eller betyr det bare at det blir flere voksne å forholde seg til på skolen totalt fordi det blir så mange flere elever? I og med at Namsos kommune nå har gått inn for å fjerne lærernormen, er det ikke noen garanti for at lærertettheten vil økes. Men hvordan skal en 6-7-8-9-åring vite noe om dette, og forstå hva en svarer på?

Flere aktiviteter høres også veldig fint ut. Jeg lurer på hvilke aktiviteter det kan bli flere av dersom elevene fra Sørenget flyttes til Vestbyen. På Sørenget arrangeres det årlig historievandring/tur med historielaget. Vil denne kunne gjennomføres med alle elevene på Vestbyen? Vil det i det hele tatt være interesse for det? Eller vil elevene på denne måten

miste en viktig kilde til sin lokalhistorie? Vil kommunen dekke buss til å reise utenfor sentrum for å gå på tur i lokalmiljøet?

Sørenget skole har muligheten til å være med på mange aktiviteter, som for eksempel "Velkommen av havet", nettopp fordi skolen ligger der den ligger og fordi de er få. Uteområdet i skogen ved lavvoen blir hyppig brukt, og er elsket av barna, som har gått på tur der fra de lærte å gå. Vil elevene fortsatt få uteskole hver fredag om de flyttes til Vestbyen?

Spørsmålene er mange, og usikkerheten preger hverdagen til oss som kan bli berørt av skolenedleggelse, både barn og voksne. De ønskede innsparingene står ikke i proporsjon til kostnadene ved å gjennomføre nedleggelse av Sørenget. Og når regnestykket er satt opp feil, kan det umulig komme et riktig svar. Det er for mange ting som ikke er tatt hensyn til. Det er ikke til våre barns beste å miste lokalmiljøet sitt, og tilbringe mange timer i uka på buss. Legger vi ned skolene i utkanten, tar vi dessuten et verdivalg. Skal det være mulig å leve på bygda? Eller skal vakre Namdalen utenfor Namsos sentrum kun være et sted å reise på ferie?

Jeg stiller meg bak høringsinnspillene fra Foreldrerepresentantene ved Sørenget barnehage og FAU ved Sørenget Skole. Ikke legg ned Sørenget skole.